

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Ostravě rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne [datum] v senátě složeném z předsedy JUDr. [jméno] [příjmení] a soudců Mgr. Petry Ritterové a Mgr. Petra Tajduse o odvolání obžalovaného: [celé jméno obžalovaného], [datum narození], proti rozsudku Okresního soudu v Bruntále ze dne 29. 8. 2023 č. j. 66 T 35/2021-720,

takto:

I.

Z podnětu odvolání obžalovaného se podle § 258 odstavec 1 písmeno a), písmeno d), písmeno e), písmeno f) trestního řádu zrušuje napadený rozsudek v celém rozsahu, a za podmínek § 259 odstavec 3 trestního řádu se

obžalovaný

[celé jméno obžalovaného], [datum narození] v [obec], trvale bytem [adresa],

nově uznává vinným, že

poté, co dne [datum] zemřela jeho manželka [jméno] [celé jméno poškozeného], čehož si byl vědom, tak aniž by měl dispoziční právo k bankovním účtům [jméno] [příjmení] č. [bankovní účet] a č. [bankovní účet], a to ani za života zesnulé, tak za užití jejich přihlašovacích údajů k internetovému bankovníctví se do něj neoprávněně přihlásil dne [datum] v 09.06 hodin v [obec a číslo], okres [okres] IP adresy [adresa], kde neoprávněně zadal platební příkaz ve výši 280 000 Kč ve prospěch bankovního účtu číslo [bankovní účet] a z něj následně téhož dne v čase 19.53 hodin rovněž v [obec a číslo], okres [okres] téže IP adresy, poté, co se i do něj neoprávněně přihlásil, zadal platební příkaz ve výši 296 000 Kč ve prospěch bankovního účtu číslo [bankovní účet] náležejícího [právníká osoba] s.r.o., kterou fakticky ovládal, kdy tak postupoval s vědomím toho, že finanční prostředky nacházející se na daných účtech by měly být po vypořádání SJM předmětem dědického řízení, přičemž si byl vědom toho, že není jediným dědicem, kdy v úvahu připadali i rodiče [jméno] [příjmení] - [celé jméno

poškozeného] a JUDr. [jméno] [příjmení], kteří dědictví neodmítli, čímž způsobil škodu nejméně ve výši 37 000 Kč v neprospěch pozůstalých, respektive [jméno] [příjmení],

tedy

jednak

sebe obohatil tím, že uvedl jiného v omyl a způsobil tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou,

jednak

získal přístup k počítačovému systému a padělal data uložená v počítačovém systému tak, aby byla považována za pravá, v úmyslu způsobit jinému škodu a získat sobě neoprávněný prospěch,

jednak

padělal platební prostředek v úmyslu použít jej jako pravý,

čímž spáchal

jednak

přečin podvodu podle § 209 odstavec 1 trestního zákoníku,

jednak

přečin neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací podle § 230 odstavec 2 písmeno c), odstavec 3 písmeno a) trestního zákoníku ve znění účinném do 27. 6. 2022.

jednak

zločin neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odstavec 3 alinea první trestního zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 234 odstavec 3 trestního zákoníku za použití § 43 odstavec 1 trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání 3 (tří) let.

Podle § 56 odstavec 2 písmeno a) trestního zákoníku se pro výkon trestu zařazuje do věznice s ostrahou.

II.

Podle § 259 odstavec 1 trestního řádu se věc ohledně zabránění náhradní hodnoty vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Okresního soudu v Bruntále ze dne 29. 8. 2023 č. j. 66 T 35/2021-720 byl obžalovaný [celé jméno obžalovaného] uznán vinným skutkem právně kvalifikovaným jako jednak přečin podvodu podle § 209 odstavec 1 trestního zákoníku, jednak přečin neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací podle § 230 odstavec 2 písmeno c), odstavec 3 písmeno a) trestního zákoníku, jednak zločin neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odstavec 3 trestního zákoníku. Obžalovaný byl odsouzen podle § 234 odstavec 3 trestního zákoníku za použití § 43 odstavec 1 trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody ve výměře 3 let a 6 měsíců. Podle § 56 odstavec 2 písmeno a) trestního zákoníku byl pro účely výkonu tohoto trestu zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 102 trestního zákoníku bylo uloženo zabránění náhradní hodnoty, a to finančních prostředků na účtu č. [bankovní účet] vedeného na jméno [právnícká osoba] s.r.o., a to až do výše 37 000 Kč, když hodnota finančních

prostředků k [datum] činila 19 623,90 Kč. Podle § 228 odstavec 1 trestního řádu byla obžalovanému uložena povinnost uhradit poškozené [jméno] [příjmení], narozené [datum], trvale bytem [adresa poškozeného], na náhradu škody částku ve výši 37 000 Kč. Podle § 229 odstavec 2 trestního řádu byla poškozená [celé jméno poškozeného] odkázána se zbytkem svého nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

2. Proti rozsudku podal obžalovaný prostřednictvím svého obhájce odvolání, které zaměřil do všech výroků napadeného rozsudku. Namítal, že skutek, který je mu kladen za vinu, není možné kvalifikovat jako trestný čin, neboť není naplněna ani jedna ze skutkových podstat, kterých se měl dle okresního soudu dopustit. Jeho trestní odpovědnost je dovozována z nepochopení zásad a právních norem občanského, resp. dědického práva, ačkoliv jsou pro závěry ohledně trestněprávní odpovědnosti klíčové. K této argumentaci obhajoby se okresní soud vůbec nevyjádřil ani v napadeném v rozsudku, který je proto vadný, nesplňuje požadavky stanovené trestním řádem ani LZPS, neboť stěžejní argumentace obhajoby je okresním soudem (i státním zastupitelstvím) ignorována, až na krátké zkonstatování, že výsledek dědického řízení na věci nic nemění. Podstata skutku, za který je obžalovaný stíhán, spočívá v tom, že se za tři dny po smrti své manželky přihlásil do bankovního účtu zesnulé a z tohoto zadal platební příkaz, kterým si zaslal určité finanční prostředky na účty obchodních korporací, které ovládal. Uvedený popis skutku, pakliže by bylo preferováno ryze formální pojetí trestného činu (trestní zákoník však takovéto pojetí nezakotvuje), by mohl naznačovat naplnění jedné ze skutkových podstat uvedených trestných činů, nikoliv všech, což bude rozvedeno níže. Výrok o vině obsahuje jednu zcela zásadní právní chybu, a to ve spojení, „k bankovním účtům [jméno] Lindenthalové...“. je evidentní, že bankovní účty v rozhodné době nemohly patřit [jméno] [příjmení], neboť dnem úmrtí zanikla zesnulé její právní osobnost ve smyslu § 23 zák. č. 89/2012 Sb., který stanovuje, že: „Člověk má právní osobnost od narození až do smrti“. Je tedy vyloučeno, aby se kdokoliv dne [datum] přihlásil do účtu patřícímu [jméno] [příjmení], neboť ta jej vlastnit z povahy věci nemohla. Závazek s bankovními institucemi po smrti [jméno] [příjmení] nezankl, což vyplývá z obecné úpravy závazkového práva, konkrétně z § 2009 zák. č. 89/2012 Sb., který zakotvuje, že: „Smrtí dlužníka povinnost nezanikne, ledaže jejím obsahem bylo plnění, které mělo být provedeno osobně dlužníkem. Smrtí věřitele právo zanikne, bylo-li plnění omezeno jen na jeho osobu.“ Závazek tedy přešel na jednoho z právních nástupců zesnulé. Třetím základním a zcela klíčovým právním závěrem je to, že dle § 1479 zák. č. 89/2012 Sb. platí, že dědické právo vzniká smrtí zůstavitele, tedy dědic je vlastníkem určité věci již od okamžiku smrti dané osoby, nikoliv až od doby rozhodnutí příslušného soudního komisaře (ustanoveného notáře). Toto platí i v případě dědické dohody, kdy dědicové též nabývají dědictví již ke dni smrti zůstavitele. Z uvedeného vyplývá jediný správný právní závěr, a to že výchozí skutkový děj měl znít tak, že se jednalo o bankovní účty nikoliv [jméno] [příjmení], ale jejího právního nástupce, kdy na základě výsledku dědického řízení je nutné určit, kdo se tímto právním nástupcem stal. Právní nástupce pak byl oprávněn s účtem nakládat, neboť byl nositelem veškerých práv a povinností s bankovními účty spojenými. Jedinou relevantní listinou, dle které je možné se při řešení dané otázky řídit, je pravomocné usnesení Okresního soudu v Bruntále ze dne 3. 8. 2021 sp. zn. 22 D 1002/2017, proti kterému ani žádný z potencionálně legitimovaných subjektů nevznesl jakoukoliv právně relevantní námitku, ani nepodal opravný prostředek, což je rovněž podstatné. Z tohoto usnesení poté vyplývá, že obžalovaný je potvrzen jakožto jediný dědic (výlučný vlastník) veškerých práv a povinností spojených s předmětnými bankovními účty uvedenými ve výroku o vině napadeného rozsudku. Jelikož dědické právo vzniká dnem úmrtí zůstavitele, ode dne [datum] to byla výlučně osoba obžalovaného, která byla jediným vlastníkem předmětných bankovních účtů, tedy jediná osoba, která se od úmrtí [jméno] [příjmení] mohla volně do bankovních účtů přihlašovat, činit úkony, a to včetně zadávání platebních příkazů. Co se týče přístupu a operací s bankovním účtem spojených nikdo nemohl obžalovaného v tomto směru omezovat. Odlišnou otázkou je, zda vznikla pohledávka [jméno] [příjmení] vůči obžalovanému či nikoliv, což nemá vliv na naplnění skutkových podstat trestných činů, které jsou obžalovanému kladeny za vinu, jedná se pouze o civilní spor. Žádná pohledávka ji však nevznikla a vzniknout nemohla, neboť se své

pohledávky měla domáhat v dědictví, což neučinila. Argumentace okresního soudu, že by se pohledávky pravděpodobně nedomohla, je právně zcela irelevantní. V předmětné věci [celé jméno poškozeného] učinila zcela dobrovolně právní jednání, kterým se fakticky dědictví vzdala. Vedená polemika ohledně vzniku, škody“ [jméno] [příjmení] je v rámci této věci de facto irelevantní, má spíše podtrhnout celkovou právní nesprávnost rozsudku, i přesto je nutné v rámci tvrzení [jméno] [příjmení] vyzdvihnout jednu skutečnost, která zcela vyvrací argumentaci soudu. Okresní argumentuje tím, že pokud by [jméno] [příjmení] věděla o tom, že na účtu jsou prostředky, tak by se dědictví, nevzdala“, tedy by účet nepřipadl obžalovanému. Toto není tak úplně pravdou, resp. okresní soud si v rámci odůvodnění viny dovozuje určité právní závěry, které nikdo neřekl ani z ničeho nevyplývají. Z tvrzení [jméno] [příjmení], které evidentně odporuje tomu, co reálně učinila, a je ryze účelové, ovšem nevyplývá závěr soudu, že by si [jméno] [příjmení] nárokovala práva a povinnosti z předmětných účtů, kdy se domáhala pouze, finančního vypořádání“, což jsou však dvě zcela odlišné skutečnosti. [ulice] účty by tak jako tak samozřejmě opět připadly obžalovanému. Z uvedeného vyplývá, že ke dni [datum] nabyl obžalovaný veškerá práva a povinnosti spojená s dotčenými bankovními účty, tedy jakožto jejich vlastník se mohl do svých účtů přihlašovat, mohl volně nakládat se zde uloženými finančními prostředky. I kdyby snad s prostředky volně nakládat nemohl (např. by měl povinnost vyplatit určitou částku zbylým dědicům, což však nemusí činit z těch konkrétních peněz na účtu, ale z jakýchkoliv jiných), tak z logiky věci nemohl padělat platební příkaz. Okresní soud tuto argumentaci, vyvrátil“ zmínkou, že výsledek dědického řízení na věci nic nemění, neboť [celé jméno poškozeného] měla nárok na pozůstalost, což je jednak naprosto spekulativní závěr, ovšem pro zvolenou právní kvalifikaci naprosto irelevantní, neboť i kdyby snad daná osoba měla na část dědictví nárok, tak tato skutečnost ničeho nemění na tom, že to byl obžalovaný, kdo zdědil práva k předmětným bankovním účtům, tedy s nimi mohl volně nakládat, což jednoznačně vylučuje aplikaci § 230 a § 234 trestního zákoníku. I kdyby peněžní prostředky na předmětných bankovních účtech uložené (správně peněžní pohledávka vůči bance) nebyly ve vlastnictví obžalovaného, takto neznamená, že se nemohl do těchto bankovních účtů přihlásit a zadat pravý platební příkaz, a to i kdyby tímto příkazem kohokoliv zkracoval. Obžalovaný v době, kdy převody činil, nevěděl, že je k takovýmto transakcím oprávněn. S ohledem na povahu rozhodnutí notáře, jakožto deklaratorního rozhodnutí se, zpětným účinkem“, je uvedený argument bezpředmětný, neboť obžalovaný vlastníkem bankovních účtů od samého počátku byl a jen těžko lze pachatele uznat vinným na základě konstrukce, kdyby se to stalo jinak“. Pro dokreslení situace obžalovaný považuje tuto argumentaci za vhodnou. Obžalovaný, jakožto manžel zesnulé, věděl, že je dědicem v první zákonné třídě, tedy, že bude dědicem. Obžalovaný by byl oprávněn nakládat s bankovním účtem (toto se nutně nemusí vztahovat i k nakládání se zde uloženou částkou, což je striktně jiná otázka, za kterou však obžalovaný de facto není stíhán) i v případě, že by se nakonec dědicem těchto bankovních účtů vůbec nestal. To stejné platí i pro [jméno] [příjmení] i JUDr. [jméno] [příjmení], kteří oba, i když se nestali nakonec dědici, tak mohli s účtem nakládat a volně se do něj přihlašovat. Uvedené vyplývá ze samotného postavení dědiců jakožto správců dědictví, kdy každý jednotlivý dědic je oprávněn dané dědictví spravovat. Je-li určitá osoba správcem určité věci, logicky s ní může disponovat (jakkoliv například v omezeném režimu), jinak poněkud správa postrádá smysl. Toto pravidlo vyplývá z § 1677 zák. č. 89/2012 Sb. I v tomto případě by nemohlo dojít k naplnění výše uvedených skutkových podstat trestných činů. Vzájemná práva a povinnosti mezi dědici se řídí § 1236 zák. č. 89/2012 Sb., což je specifická forma bezpodílového spoluvlastnictví, kdy každý ze spoluvlastníků (tedy dědiců) má mimo jiné právo k celé věci. Pokud jeden z dědiců nakládal s dědictvím nad rámec svého podílu, tato otázka může být řešena v rámci finančního vypořádání mezi dědici, ale nemá vliv na to, zda se obžalovaný mohl do bankovních účtů přihlásit a zadat platební příkaz. [příjmení] obžalovaného nezávisí na tom, zda bankovní účty zdědil či nikoliv, kdy po celou dobu od úmrtí [jméno] [příjmení] bylo evidentní, že obžalovaný mohl s danými bankovními účty nakládat. Dále obžalovaný namítal, že zvolený trest je vzhledem k okolnostem spáchaného skutku (pokud se stal) nepřiměřeně přísný. Poukázat na to, že obžalovaný si neobstaral přístup k počítačovému systému nelegálně, kdy mu jej zesnulá

manželka dobrovolně dala. Je na samostatné právní stanovisko, zda druhý z manželů je či není ze smlouvy s bankovní institucí zavázán spolu s druhým manželem, kdy, pakliže se nejedná o určitou výjimku, tak fakticky jsou zavázáni z dané smlouvy oba manželé. Nelze hovořit ani o ryze formálním naplnění skutkové podstaty dle § 230 trestního zákoníku, neboť chybí ona protiprávnost, stejně jako je absolutně nulová společenská škodlivost. [příjmení] formálně by mohlo dojít k naplnění § 234 trestního zákoníku, neboť banka formálně eviduje jako jedinou oprávněnou osobu (za jejího života samozřejmě) zapsaného, „vlastníka“ účtu. Je však evidentní, že dané ustanovení s poměrně drakonickou trestní sazbou nemíří na situace, kdy by platební příkaz zadal jeden z manželů, kterému byly údaje sděleny a běžně mu bylo umožněno s tímto účtem nakládat (toto bylo mezi manžely vzájemné), navíc k finančním prostředkům, které byly jeho vlastní, neboť spadaly do zaniklého společného jmění manželů. Dané ustanovení má potírat různé vzrůstající podvodné praktiky, zejména v rámci „internetové“ kriminality, čemuž odpovídá zvolená sazba. V daném případě ovšem nelze na první pohled stanovit, že by projednávaný případ byl srovnatelný s „běžnými“ takto kvalifikovanými skutky. Naplnění této skutkové podstaty je tak pouze ryze formální, kdy se nabízí postupovat dle § 12 odstavec 2 trestního zákoníku, který upravuje tzv. subsidiaritu trestní represe jakožto materiální korektiv formálního pojetí trestného činu, a to zvláště v případě, kdy fakticky žádná škoda nikomu nevznikla. Tvrzená škoda [jméno] [příjmení] z právního pohledu neobstojí. I v případě, že by ji škoda vznikla, tak se jedná o kategorii nejnižší trestně relevantní výše škody. Pokud se odvolací soud nepřikloní k aplikaci § 12 odstavec 2 trestního zákoníku, tak je namísto aplikovat § 58 odstavec 1 trestního zákoníku a zohlednit výše uvedené v rámci tzv. mimořádného snížení trestu odnětí svobody pod dolní sazbu, a uložit obžalovanému maximálně podmíněný trest odnětí svobody, který by zohledňoval minimální společenskou škodlivost jednání obžalovaného, neboť uložení nepodmíněného trestu je abnormálně přísné a neodpovídající závažnosti spáchaného jednání. Přihlédnout je v tomto směru nutné rovněž k zdravotnímu stavu obžalovaného, kdy výkon nepodmíněného trestu odnětí svobody by měl zcela fatální důsledky na zdraví obžalovaného. Navrhl, aby krajský soud napadený rozsudek zrušil, a nově rozhodl tak, že se obžalovaný zprošťuje ve smyslu § 226 písmeno b) trestního řádu obžaloby. Ve veřejném zasedání o odvolání setrval na návrzích na doplnění dokazování, a to na návrhu vzneseném v již v řízení před okresním soudem na výslech obžalovaného a na návrhu vzneseném dne [datum] (spolu s žádostí o odročení veřejného zasedání) na vypracování aktuálního znaleckého posudku z oboru zdravotnictví s tím, že obžalovaný není schopen ze zdravotních důvodů se účastnit trestního řízení a je dán důvod pro přerušování trestního stíhání.

3. Dne [datum] byla krajskému soudu doručena žádost obhájce o odročení veřejného zasedání přenařízeného na [datum] ze dne [datum], kdy obhájce žádal odročení z důvodu operace srdce obžalovaného, která měla proběhnout dne [datum]. Na [datum] bylo veřejné zasedání přenařízeno ze dne [datum], kdy obhájce žádal o odročení z důvodu na životě ohrožujícího zdravotního stavu obžalovaného a své kolize, a krajským soudem mu bylo mu vyhověno jen z důvodu kolize, neboť z přiložené lékařské zprávy nevyplývalo, že obžalovaný není schopen účasti u veřejného zasedání. K žádosti ze dne [datum] bylo přiloženo lékařská zpráva psychiatrické ambulance [anonymizováno] nemocnice [obec] MUDr. [jméno] [příjmení], CSc. ze dne [datum], ve které se uvádí, že stav obžalovaného je hodnocen jako těžká deprese bez psychotických příznaků, stav vyžaduje trvalou ambulantní péči. Podle zprávy je obžalovaný opakovaně účasten soudních jednání, nyní došlo ke zhoršení stavu, což se projevuje zejména nekvalitním spánkem, děsivými sny, úzkostí i během dne. Pacienta je nutno ponechat v klidu, musí se vyhýbat stresovým situacím, které již není schopen zvládat, neboť riziko zhoršení psychického i somatického stavu (v lednu 2024 zákrok na srdci) je značné. Dne [datum] bylo obhájci krajským soudem sděleno, že omluva je vyhodnocena jako nedůvodná a veřejné zasedání dne [datum] proběhne. Dne [datum] byla krajskému soudu doručena omluva obžalovaného. Uvádí, že by se rád veřejného zasedání účastnil a vypovídal, ale jeho zdravotní stav nedovoluje účast u soudu, která by jej ohrožovala na životě. Je po operaci srdce a před druhou operací, má vážné psychické problémy. Veškeré doklady je připraven na žádost soudu

do měsíce poskytnout. Krajský soud konstatuje, že omluvy ze soudních jednání a žádosti o jejich odročení z důvodu zdravotního stavu obžalovaného provází celé soudní řízení. Jejich důvodnost byla vyvrácena znaleckými posudky, které obstaral okresní soud, a ze znaleckého posudku z oboru posudkového lékařství MUDr. [jméno] [příjmení] dále plyne pokles důvěry znalkyně ke zdravotní dokumentaci MUDr. [jméno] [příjmení], CSc., ambulantního psychiatra, který (jak je zřejmé ze zpráv doložených k žádostem o odročení jednání) stanovoval diagnózy a z nich vyplývající doporučení a omezení pro obžalovaného po celé řízení před soudem. V lékařské zprávě MUDr. [jméno] [příjmení], CSc. ze dne [datum] je uvedeno, že obžalovaný je opakovaně účasten soudních jednání, což ovšem není pravdivá skutečnost, neboť u okresního soudu, kde řízení trvalo bezmála dva a půl roku, se obžalovaný neúčastnil jediného hlavního líčení, ani jediného veřejného zasedání nařízeného u krajského soudu a svou neúčast omlouval nepříznivým zdravotním stavem. Jeho omluvu pouze jednou (z veřejného zasedání dne [datum]) vyhodnotil krajský soud jako důvodnou, neboť obžalovaný doložil lékařskou zprávu, že se má dne [datum] dostavit k hospitalizaci a podrobit plánované operaci srdce. Ze zprávy Centra kardiologické péče ze dne [datum] vyplývá, že obžalovaný byl již [datum] po operaci propuštěn, subjektivně se cítil bez obtíží, byl mu doporučen klidový režim. Krajský soud neshledal žádost obžalovaného o odročení veřejného zasedání nařízeného na [datum] důvodnou, neboť z lékařských zpráv nevyplývá, že obžalovaný není schopen se ze zdravotních důvodů k veřejnému zasedání dostavit. Jelikož ve věci nebylo konáno žádné dokazování, krajský soud neshledal žádné překážky, které by bránily konání veřejného zasedání v nepřítomnosti obžalovaného. Proto krajský soud žádosti o odročení veřejného zasedání nevyhověl a rozhodl o konání veřejného zasedání v nepřítomnosti obžalovaného, který se k veřejnému zasedání nedostavil, ačkoliv byl o jednání včas a řádně vyrozuměn. Z výše popsaných důvodů též krajský soud zamítl návrh obžalovaného na doplnění dokazování o vypracování aktuálního znaleckého posudku z oboru zdravotnictví pro nadbytečnost, neboť obžalovanému dlouhodobě zdravotní stav nebránil účastnit se trestního řízení (byť obžalovaný po dobu tří let tvrdí opak), jak je prokázáno znaleckými posudky, které obstaral okresní soud, a zejména ze znaleckého posudku z oboru posudkového lékařství MUDr. [jméno] [příjmení] plyne, že lékařské závěry MUDr. [jméno] [příjmení], CSc. nejsou odpovídající skutečnému zdravotnímu stavu obžalovaného, přičemž z předložených lékařských zpráv nevyplývá, že by se zdravotní stav obžalovaného podstatě zhoršil.

4. Z podnětu podaného opravného prostředku krajský soud přezkoumal podle § 254 odstavec 1, odstavec 3 trestního řádu zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, a to z hlediska vytýkaných vad, jakož i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, přihlédl k vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, neboť mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo odvolání podáno, a po projednání věci ve veřejném dospěl k následujícím závěrům.

5. Po přezkoumání řízení, které předcházelo rozsudku, krajský soud zjistil podstatné vady týkající se však pouze uloženého ochranného opatření, zejména byla porušena ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo práva obhajoby, jež by mohly mít vliv na správnost a zákonnost výroku o zabrání náhradní hodnoty.

6. Dále krajský soud konstatuje, že okresním soudem byly provedeny všechny důkazy umožňující zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v rozsahu nebytném pro soudní rozhodnutí (§ 2 odstavec 5 trestního řádu) Krajský soud zamítl (shodně jako okresní soud, který svůj postup v bodě 26. odůvodnění napadeného rozsudku řádně odůvodnil), návrh obžalovaného na doplnění dokazování o jeho výsledcích pro nadbytečnost, neboť dokazování, které okresní soud v hlavním líčení provedl, je dle názoru krajského soudu úplné a další dokazování by bylo v rozporu se zásadou rychlosti a hospodárnosti řízení. Okresní soud dospěl na základě provedeného dokazování ke správným skutkovým zjištěním, která však ne zcela správně právně kvalifikoval, což způsobilo nesoulad věty skutkové a právní a porušení ustanovení trestního zákona.

7. Krajský soud konstatuje, že odvolací námitky obžalovaného směřují do právních závěrů okresního soudu. Předně krajský soud uvádí, že skutková zjištění učiněná okresním soudem jsou správná, zákonná a odůvodněná. Obžalovaný se fakticky k jednání, kterým byl shledán vinným, doznal (a s jeho doznáním korespondují okresním soudem provedené a v napadeném rozhodnutí hodnocené důkazy). Jeho obhajoba spočívala v tom, že nejednal, „neoprávněně“ a nebyl si vědom skutečnosti, že není jediným dědicem. Odvolací námitky (stejně jako závěrečný návrh) obhajoba zaměřila v podstatě na chybějící protiprávnost jednání obžalovaného pro naplnění znaků skutkových podstat trestných činů, případně na nutnost aplikace zásady subsidiarity trestní represe. Zásadním argumentem je tvrzení, že obžalovaný byl oprávněn s předmětnými bankovními účty po smrti manželky nakládat, jelikož byl dědicem (jakožto správce dědictví), a to i v případě, že by se nakonec dědicem těchto bankovních účtů vůbec nestal. Jelikož se však jejich (výlučným) dědicem stal (kdy již okamžikem smrti se nejednalo o účty [jméno] [příjmení], ale jejího právního nástupce, neboť dnem její smrti zanikla její právní osobnost, na rozdíl od závazku s bankovní institucí, který po její smrti nezanikl, ale přešel na jednoho z jejich právních nástupců), a to od okamžiku smrti zůstavitelky (nikoliv až od doby deklaratorního rozhodnutí notáře), mohl se volně do bankovních účtů přihlašovat, činit úkony a operace, a to včetně zadávání platebních příkazů a nikdo jej nemohl v tomto směru omezovat.

8. K argumentaci okresního soudu krajský soud dodává, že dle ustanovení § 2664 občanského zákoníku s peněžními prostředky na účtu může majitel účtu a za podmínek ujednaných ve smlouvě i jeho zmocněnci, nakládat ujednaným způsobem. Nevyplyvá-li ze zmocnění opak, nezaniká smrtí zmocnitele. Dle komentářové literatury k tomuto ustanovení občanský zákoník (již) explicitně nerozlišuje mezi nakládáním s účtem a nakládáním s prostředky na účtu. Z ustanovení § 2663 občanského zákoníku lze dovodit, že s účtem může nakládat pouze majitel účtu. S peněžními prostředky na účtu může nakládat především majitel účtu. Majitelem účtu je třeba rozumět osobu, která je ve smlouvě o účtu identifikována jako majitel účtu ve smyslu § 2662 občanského zákoníku. Jiná osoba, než majitel účtu může nakládat s peněžními prostředky na účtu jen za podmínek stanovených v § 2664 občanského zákoníku, a to jako zmocněnec majitele účtu oprávněný k nakládání s prostředky na účtu ujednaným způsobem. Z užití formulace lze dovodit, že zákon vyžaduje, aby zmocněnci bylo uděleno speciální zmocnění k nakládání s prostředky na účtu, když toto zmocnění bude určovat i způsob, jakým bude zmocněnec s těmito prostředky nakládat (může být určen limit, v rámci kterého může s peněžními prostředky zmocněnec nakládat, může být jeho oprávnění vázáno na přesně vymezené peněžní operace určitého druhu apod.). Zákon výslovně stanoví, že zmocnění udělené k nakládání s peněžními prostředky na účtu nezaniká smrtí zmocnitele. Jde o speciální ustanovení ve vazbě na obecnou úpravu smluvního zastoupení tak, jak je obsaženo v § 449 občanského zákoníku. Majitel účtu však může udělené zmocnění omezit pouze na dobu svého života. V takovém případě zmocnění k nakládání s prostředky na účtu smrtí majitele účtu zaniká.

9. K obhajobě obžalovaného spočívající v tom, že nejednal, „neoprávněně“, krajský soud uvádí, že ani obžalovaný netvrdí (v rámci svých rozporných verzí), že dle přání manželky měl vybrat peníze až po její smrti. V první (písemné) verzi uvedené v trestním řízení dne [datum] obžalovaný tvrdí, že manželka jej v nemocnici žádala, ať peníze uložené na účtu (ne účtech) u [právnícká osoba] (dále jen ČSOB) všechny vybere, aby měl na naftu, ubytování, potřeby pro ni a další výlohy. Jelikož z logiky věci plyne, že uvedené platby plynoucí pro oba manžele z hospitalizace manželky v nemocnici a jejího zdravotního stavu v okamžiku její smrti již nebylo třeba hradit, je zřejmé, že zmocnění majitelky účtu pro obžalovaného (i pokud by bylo skutečně dáno) smrtí manželky zaniklo. Dle názoru krajského soudu se však jednalo pouze o účelové tvrzení obžalovaného, neboť obžalovaný jím (nejprve) vysvětloval výběr téměř veškerých prostředků na obou účtech jeho manželky u ČSOB (částky 290 000 Kč), což výběr tak vysoké částky nevysvětluje, jak správně uvedl okresní soud. Navíc toto vysvětlení následně sám obžalovaný radikálně změnil, když ve své výpovědi v trestním řízení dne [datum] uvedl, že dne [datum] byla manželka hospitalizována a

projevila přání, aby byla vrácena částka, kterou dlužila [právnícká osoba] s.r.o., kolem 300 000 Kč. Tato tvrzení obžalovaného se vzájemně vylučují, neboť na účtech jeho manželky nebylo v součtu ani 300 000 Kč, je tedy zřejmé, že peníze mohly pokrýt jen jeden z obžalovaným uvedených účelů. Navíc nevysvětlují, proč manželka nerealizovala převody v nemocnici sama, případně s pomocí či prostřednictvím obžalovaného, který byl v nemocnici s ní, stejně jako k převodům peněz potřebná technika (notebook a mobil).

10. Dle názoru krajského soudu jsou významné z hlediska hodnocení obhajoby obžalovaného i časové souvislosti a změna tvrzení obžalovaného v reakci na vývoj situace a následně i dědického řízení. V řízení bylo prokázáno, že obžalovaný byl dne [datum] pravomocně odsouzen za majetkovou trestnou činnost k nepodmíněnému trestu odnětí svobody ve výměře pěti let. Již v té době byla jeho manželka vážně nemocná (lze též dovodit, že minimálně v letních měsících věděla, že zemře) a dne [datum] z důvodu zhoršení zdravotního stavu byla hospitalizovaná v nemocnici, kde dne 29. 9. 2021 zemřela. Dne [datum] obžalovaný provedl převody téměř veškerých peněz z jejich účtů u ČSOB. Dne [datum] proběhlo předběžné šetření u notářky, kterému byl přítomen pouze obžalovaný, který byl před uvedením údajů o majetku zůstavitelky poučen o povinnosti vypovědět pravdu a nic nezamlčet, přesto uvedl, že jeho manželka vklady, včetně terminovaných neměla, neměla pohledávky, hotovost, šperky ani dluhy s tím, že není třeba, aby soud stanovil správce pozůstalosti. Od [datum] začal obžalovaný vykonávat trest odnětí svobody. U jednání před soudním komisařem dne [datum] byli přítomni pouze [příjmení] a uvedli, že jejich dcera měla účty u ČSOB, pozůstalý manžel měl v den jejího úmrtí provést výběr finančních prostředků, což navrhli prošetřit a též informovali o tom, že dcera měla šperky cca za 300 000 Kč. Notářka tedy vyžádala výpisy z účtů a v březnu 2019 již bylo zřejmé, že [jméno] [celé jméno poškozeného] měla dva účty u ČSOB a pohyby na těchto účtech (převody ze dne [datum] v celkové částce 296 000 Kč) a aktuální zůstatky. U jednání před soudním komisařem dne [datum] byl přítomen pouze JUDr. [příjmení] (který dědictví neodmítl). Dne [datum] podala notářka trestní oznámení. Dne [datum] bylo notářce doručeno doplnění informací k řízení o pozůstalosti sepsané advokátkou obžalovaného, ve kterém je uvedeno, že zemřelá měla účty u ČSOB, i že peněžní prostředky z nich byly převedeny dne [datum], a že měla, „některé šperky“, které si odvezli po smrti její rodiče. Dne [datum] podal obžalovaný v této trestní věci vysvětlení na policii, dne [datum] napsal obžalovaný notářce dopis. Dne [datum] napsal obžalovaný písemné vyjádření v trestním řízení k převodu peněz na žádost manželky na společné výdaje. Dne [datum] bylo obžalovanému do výkonu trestu doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání. Dne [datum] a [datum] proběhla jednání před soudním komisařem (o jejich obsahu bude pojednáno níže). Dne [datum] (při prvním výslechu obviněného v této věci) využil obžalovaný svého zákonného práva nevypovídat, dne [datum] byl podmíněně propuštěn z výkonu trestu, dne [datum] (při druhém výslechu obviněného v této věci) obžalovaný uplatnil obhajobu k převodu peněz na přání manželky na úhradu jejího dluhu vůči [právnícká osoba] s.r.o., o kterém, „neexistuje smlouva, jako důkaz však může svědčit převod financí z účtu společnosti na účet [jméno]“. Dne [datum] u jednání před soudním komisařem byli jeho účastníci ([příjmení] i zástupkyně obžalovaného) seznámeni s obsahem přihlášky věřitele- [právnícká osoba] s.r.o. Věřitel sdělil, že dne [datum] poskytl se svého účtu na účet zůstavitelky (vlastnictví účtů bylo doloženo sdělením [právnícká osoba]) finanční částku ve výši 300 000 Kč, a dne [datum] z účtu zůstavitelky přišla částka 296 000 Kč. Je konstatováno, že zůstavitelka již byla po smrti, tudíž platbu nemohla provést, proto [právnícká osoba] s.r.o. z opatrnosti přihlašuje svou pohledávku v celé výši, pokud by se ukázalo, že platba ve výši 296 000 Kč nebyla úhradou pohledávky, jinak ve výši 4 000 Kč. Jako právní titul vzniku dluhu právní zástupkyně obžalovaného uvedla zápůjčku. Dluh nebyl zařazen do pozůstalosti z důvodu jeho spornosti. Dne [datum] byla obžalovanému doručena obžaloba. Následovalo jednání před soudním komisařem dne [datum], kde došlo k dohodě pozůstalého manžela s dědici ohledně vypořádání majetku patřícího do společného jmění manželů (dále SJM) a k dohodě dědiců o rozdělení pozůstalosti. Dne [datum] soud schválil dohodu o vypořádání majetku patřícího do SJM zůstavitelky a jejího manžela uzavřenou mezi pozůstalým manželem a dědici, dle které obžalovanému do jeho výlučného

vlastnictví patří mj. práva a povinnosti vyplývající ze smlouvy o běžném účtu [bankovní účet] a smlouvy o termínovaném vkladu číslo účtu [bankovní účet], včetně zůstatků na účtech. Podstatné dle názoru krajského soudu je, že již z protokolů o jednání před soudním komisařem ze dne [datum] a [datum] (kdy dříve u jednání nebyl obžalovaný resp. jeho právní zástupkyně) je zřejmé, že potenciaální zákonní dědici byli seznámeni s výsledky řízení z hlediska rozsahu SJM a ke dni úmrtí zůstavitelky majetek tvořily mj. práva a povinnosti vyplývající ze smlouvy o běžném účtu číslo [bankovní účet] a smlouvy o termínovaném vkladu číslo účtu číslo [bankovní účet], včetně zůstatků na účtech s příslušenstvím, ke dni úmrtí zůstavitelky v ceně obvyklé 17 193,78, resp. 281 846,44 Kč. Z protokolu o jednání před soudním komisařem (kde byli všichni potenciaální dědicové, obžalovaný opět v zastoupení) ze dne [datum] je zřejmé, že (poté co byl za sporný prohlášen dluh zůstavitelky vůči [právní osoba] s.r.o.) bylo notářskou kandidátkou konstatováno sdělení ČSOB, že ke dni [datum] byly zůstatky na účtech byly 486,78 Kč, resp. 1 868,16 Kč a přítomní shodně a nesporně prohlásili, že o pohybech na účtech ví a nežádají jejich prověření. Do výše aktiv pozůstalosti byla zahrnuta pohledávka ve výši 147 398,29 Kč za pozůstalým manželem z titulu vypořádání SJM, kterou pak dle soudem schválené dohody dědiců o rozdělení pozůstalosti nabyli rovným dílem pozůstalý otec a manžel zůstavitelky s tím, že její pozůstalá matka z pozůstalosti žádný majetek nenabývá.

11. Dle názoru krajského soudu je zřejmé, že rozdílům v zůstatcích na účtech ke dni smrti zůstavitelky ([datum]) a ke dni sdělení ČSOB ([datum]) v podstatě odpovídá částka, kterou obžalovaný předmětným protiprávním jednáním dne [datum] z uvedených účtů převedl (296 000 Kč). Polovinu rozdílů v zůstatcích na účtech odpovídá pohledávka zahrnutá do výše aktiv pozůstalosti ve výši 147 398,29 Kč za pozůstalým manželem z titulu vypořádání SJM, kterou pak dle soudem schválené dohody dědiců o rozdělení pozůstalosti nabyli rovným obžalovaný a [anonymizováno] [celé jméno poškozeného] dle dohody dědiců z pozůstalosti žádný majetek nenabyla. Dále je zřejmé (a to jen ve vztahu k v předmětné věci stěžejním skutečnostem, tedy účtům zemřelé a finančním prostředkům na nich), že nejprve obžalovaný jejich existenci (přes poučení o povinnosti uvádět pravdu a nic nezamlčet) notáře zapřel, přestože od smrti manželky a převodů, které obžalovaný provedl, neuplynuly ani dva měsíce. Poté, co jejich existence díky [anonymizováno] vyšla najevo a výpisy z účtů byla prokázána (v březnu 2019), obžalovaný převody v dědickém i trestním řízení přiznal a začal je vysvětlovat (ospravedlňovat), což ovšem nemělo vliv na to, že peníze na účtech (respektive pohledávky vůči ČSOB) byly součástí SJM a bylo namíště je v rámci dědického řízení vypořádat. V létě 2020 byli potenciaální zákonní dědici seznámeni s výsledky řízení z hlediska rozsahu SJM ke dni úmrtí zůstavitelky, kdy do majetku byla zahrnuta práva a povinnosti vyplývající ze smluv o předmětných účtech, včetně zůstatků na účtech s příslušenstvím (17 193,78 Kč, resp. 281 846,44 Kč). V únoru 2021 byl do dědického řízení přihlášen obžalovaným věřitel – [právní osoba] s.r.o. s dluhem zůstavitelky ve výši 300 000 Kč, na jehož úhradu měla být částka 296 000 Kč z účtů zemřelé použita, který však byl prohlášen v dědickém řízení za sporný, a pak potenciaální dědicové shodně a nesporně prohlásili, že o pohybech na účtech zůstavitelky ví a nežádají jejich prověření. V červnu 2021 do aktiv pozůstalosti byla zahrnuta pohledávka ve výši 147 398,29 Kč za obžalovaným. Pokud by však nebyl prohlášen v dědickém řízení za sporný dluh zůstavitelky ve výši 300 000 Kč (na jehož úhradu měla být částka 296 000 Kč použita), obžalovaný by se, „zbavil“ svého dluhu ve výši poloviny částky 147 398,29 Kč, která v rámci vypořádání pozůstalosti připadla JUDr. [příjmení], když následně do aktiv pozůstalosti byla zahrnuta pohledávka ve výši 147 398,29 Kč za obžalovaným. Dále k údajnému dluhu [jméno] [příjmení] vůči [právní osoba] s.r.o. je dle názoru krajského soudu zřejmé, že obžalovaný si po více jak dvou letech, „vzpomněl“ na smluvně nepodložený dluh manželky vůči společnosti (ve které byl v předmětné době spolu s JUDr. [příjmení] podílníkem, kterou fakticky ovládal, přestože mu spolu s pravomocným odsouzením zanikla funkce jednatele), který sám měl po její smrti uhradit, na což použil veškeré finanční prostředky, které po ní zbyly, ač opomněl, že z výpisu z účtu je zřejmé, že dne [datum] [právní osoba] s.r.o. částku 300 000 Kč odeslala jako, „vratku půjčky“, tedy nikoliv jako půjčku či zá půjčku.

12. Neobstojí námitka uvedená v odvolání, že spojení, k bankovním účtům [jméno] [příjmení]“ je právní chybou, neboť majitelem účtu je třeba rozumět osobu, která je ve smlouvě o účtu identifikována jako majitel účtu ve smyslu § 2662 občanského zákoníku. Dle uvedeného ustanovení se smlouvou o účtu se ten, kdo vede účet, zavazuje zřídit od určité doby v určité měně účet pro jeho majitele, umožnit vložení hotovosti na účet nebo výběr hotovosti z účtu nebo provádět převody peněžních prostředků z účtu či na účet. Účet byl zřízen pro [jméno] [příjmení] a jen ona je uvedena ve smlouvě a byla jeho majitelkou. Tento právní stav se její smrtí nezměnil, změnil se až schválením dohod (pozůstalého manžela s dědici ohledně vypořádání majetku patřícího do SJM a dědiců o rozdělení pozůstalosti) soudem (v srpnu 2021), neboť (srov. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 7 Tdo 215/2022) podle § 1670 občanského zákoníku nabytí dědictví potvrzuje soud, a to osobě, jejíž dědické právo bylo prokázáno. K nabytí dědictví tak nedochází jen na základě smrti zůstavitele, ale právní úprava vychází z principu úřední ingerence státu, tj. je předpokládáno, že pozůstalost po každém zůstaviteli musí být projednána a o ní rozhodnuto orgánem veřejné moci (soudem). Dědictví pak nabývá ten, o němž to stanoví pravomocné rozhodnutí soudu. Co se týče nakládání s dědictvím, pak z uvedeného vyplývá, že do právní moci usnesení o dědictví se nikdo nemůže po právu ujmout dědictví a zacházet s pozůstalostním jměním jako se svým, i kdyby se považoval za (jediného) zůstavitelova dědice, a i kdyby mu skutečně dědické právo svědčilo. Do dokončení řízení o pozůstalosti smí s pozůstalostním jměním nakládat pouze v rámci správy pozůstalosti a jen tehdy, jestliže mu náleží oprávnění spravovat pozůstalost. Zanechal-li zůstavitel více dědiců, vzniká mezi nimi smrtí zůstavitele až do právní moci usnesení o dědictví tzv. společenství dědiců. Každý z dědiců má – podle nevyvratitelné právní domněnky uvedené v § [číslo] - právo ke každé z věcí patřících do pozůstalosti, v nakládání s těmito věcmi jsou však dědici omezeni nejen úpravou obsaženou v § [číslo] a [číslo], ale také výkonem správy pozůstalosti a souhlasem soudu (srov. zejména § 1679 a 1680) (viz Fiala, R., Drápal, L. Občanský zákoník IV. Dědické právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 465 až 466). Jelikož námitka odvolatele mířila i do oblasti správy dědictví, tato včetně nakládání s pozůstalostí při její správě je upravena zejména v § 1677 a násl. občanského zákoníku. K projednání pozůstalosti a potvrzení nabytí dědictví soudem dochází po smrti zůstavitele, nutně zde nastává kratší či delší období, v němž může být pochybnost, kdo se vskutku stane zůstavitelovým dědicem. Právní režim mezi dnem smrti a právní mocí rozhodnutí soudu o dědictví se označuje jako správa pozůstalosti, která začíná okamžikem zůstavitelovy smrti. Zákon v § 1677 odstavec 1 občanského zákoníku vyjmenovává oprávněné osoby, jimiž jsou především správce pozůstalosti, vykonavatel závěti, jinak dědic, je-li jich více a neujedná-li si jinak, pak správu vykonávají všichni dědicové. Dědic může spravovat pozůstalost jen tehdy, je-li jeho dědické právo, „jasně prokázáno“, tj. neexistují pochybnosti o jeho dědickém titulu. Má-li dědit více dědiců, může spravovat pozůstalost jen jeden, jestliže se na tom dědici jednomyslně shodli (viz [příjmení], R., [příjmení], L. Občanský zákoník IV. Dědické právo. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 493 až 494). V daný časový okamžik dispozice s finančními prostředky obžalovaný nebyl zůstavitelem povolán ani jako správce pozůstalosti ani jako vykonavatel závěti ani nebyla učiněna jednomyslná domluva mezi dědici. Z výše uvedeného pak jednoznačně vyplývá, že v daném případě nelze usuzovat na institut správy pozůstalosti ani na vykonávání prosté správy ze strany obžalovaného.

13. Neobstojí odvolací námitka ohledně rozporu mezi sdělením [jméno] [příjmení] v trestním řízení a jejím reálným chování. Z protokolu o hlavním líčení ze dne [datum] vyplývá, že svědkyně vypověděla, pokud by byly nějaké prostředky na účtu, tak by dědictví uplatňovala, šlo to ve prospěch manžela, myslím, jednalo se o něco jiného...opravdu už nevím. Z tohoto sdělení je zřejmé, že přestože neuměla přesně rekapitulovat, co se v rámci dědického řízení a dohody dědiců odehrálo, vystihla realitu, že částky, které na předmětných účtech byly ke dni smrti její dcery, se již v době, kdy probíhalo dědické řízení na předmětných účtech nenacházely, kdy zde byly pouze zůstatky v zanedbatelných částkách, pohyb resp. převody na účtech provedl obžalovaný, čímž vznikla pohledávka zahrnutá do výše aktiv pozůstalosti za obžalovaným ve výši poloviny rozdílu v zůstatcích na účtu ke dni smrti [jméno] [příjmení] a následnému stavu zjištěnému v dědickém

řízení, kterou si rovným dílem rozdělili v rámci dohody obžalovaný a manžel svědkyně, která z pozůstalosti ničeho nenabyla (dle zákonných podílů by pak připadla polovina obžalovanému a rodičům zesnulé každému čtvrtina, slovy svědkyně šlo to ve prospěch manžela).

14. Pokud by obžalovaný nevěděl, že jeho jednání je protiprávní (i když okresní soud správně dovodil opak), pak krajský soud uvádí, že tato obhajoba je zcela právně irelevantní, neboť negativní právní omyl o samotné trestnosti činu neomlouvá, a to ve smyslu zásady ignorantia iuris nocet (neznalost zákona neomlouvá). Na posouzení trestní odpovědnosti pachatele činu vykazujícího znaky skutkové podstaty určitého trestného činu tedy nemá vliv to, že tento nezná dané znaky, resp. nezná jejich obsah vymezený v trestním zákoníku, případně v jiných zákonech, stejně jako v jejich přímých a nepřímých novelách a v zákonných a podzákonných prováděcích právních předpisech k nim. Pokud by obžalovaný nevěděl, že finanční prostředky na účtech měly být předmětem dědického řízení a do jeho skončení s nimi nebyl oprávněn nakládat, bylo by nutno tuto obhajobu vyhodnotit z právního hlediska tak, že se hájí tím, že jednal v omluvitelném právním omylu, který vylučuje subjektivní stránku trestného činu, tedy zavinění. K omluvitelnému právnímu omylu krajský soud uvádí, že podle § 19 odstavec 1 trestního zákoníku, kdo při spáchání trestného činu neví, že jeho čin je protiprávní, nejedná zaviněně, nemohl-li se omylu vyvarovat. Podle odstavce 2 § 19 trestního zákoníku se bylo možno omylu vyvarovat, pokud povinnost seznámit se s příslušnou právní úpravou vyplývala pro pachatele ze zákona nebo jiného právního předpisu, úředního rozhodnutí nebo smlouvy, z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce, anebo mohl-li pachatel protiprávnost činu rozpoznat bez zřejmých obtíží. Protiprávností činu se rozumí protiprávnost z pohledu celého právního řádu, tedy nedovolenost. Zásadní je tedy to, zda obžalovaný věděl či nikoliv, že je jeho jednání nedovolené z pohledu právních norem, a zda se případného omylu o protiprávnosti jeho jednání mohl vyvarovat. Nedostatek vědomí obžalovaného o tom, že jeho jednání je protiprávní, tudíž nedovolené, a to za situace, kdy mu byly známy všechny rozhodné okolnosti, má za následek jeho beztrestnost pouze za podmínky, že jednal v omluvitelném právním omylu, tedy v omylu, kterého se nebylo možné vyvarovat. V posuzovaném případě namítaný omyl ohledně protiprávnosti jednání není omluvitelný, neboť se ho obžalovaný jistě mohl vyvarovat.

15. Krajský soud se ve svém rozhodnutí nezabýval každou jednotlivou nepodstatnou námitkou obžalovaného, neboť po vyhodnocení zásadních námitek obžalovaného se shodl se skutkovými a převážně i právními závěry okresního soudu, včetně jeho odůvodnění a svou povinnost tak splnil v rámci povahy rozhodnutí a okolností provedených důkazů v dostatečném rozsahu, viz např. Judikatura Evropského soudu pro lidská práva ve věci [jméno] [příjmení] [příjmení] v. Nizozemsko [číslo] ze dne [datum], ve věci [příjmení] [jméno] v. [země] [číslo] ze dne [datum], ve věci [anonymizována dvě slova] versus [země] [číslo] ze dne [datum] a ve věci [anonymizováno] a další, versus [země] č. [rok] [číslo] ze dne [datum], jakož i ve věci [jméno] v. [země] [číslo] ze dne [datum], nebo II. ÚS 832/12, podle kterých nelze chápat odůvodnění rozhodnutí tak, že vyžaduje podrobnou odpověď na každý argument.

16. Protiprávnímu jednání obžalovaného odpovídá právní kvalifikace jednočinného souběhu přečinu podvodu podle § 209 odstavec 1 trestního zákoníku, neboť sebe obohatil tím, že uvedl jiného v omyl a způsobil tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, přečinu neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací podle § 230 odstavec 2 písmeno c), odstavec 3 písmeno a) trestního zákoníku ve znění účinném do 27. 6. 2022, neboť získal přístup k počítačovému systému a padělal data uložená v počítačovém systému tak, aby byla považována za pravá, v úmyslu způsobil jinému škodu a získat sobě neoprávněný prospěch a zločinu neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odstavec 3 alinea první trestního zákoníku, neboť padělal platební prostředek v úmyslu použít jej jako pravý.

17. Krajský soud při stanovení přílehlavé právní kvalifikace vycházel z níže uvedené zákonné úpravy, ustálené judikatury a komentářové literatury.

18. Trestného činu neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odstavec 3 trestního zákoníku se dopustí ten, kdo padělá nebo pozmění platební prostředek v úmyslu použít jej jako pravý nebo platný, nebo kdo padělaný nebo pozměněný platební prostředek použije jako pravý nebo platný. V tomto odstavci v jeho první alince je postihováno jednání, kdy pachatel přímo platební prostředek padělá nebo pozmění v úmyslu použít jej jako pravý nebo platný, kdežto v alince druhé jednání, kdy pachatel již padělaný a pozměněný platební prostředek použije jako platný a pravý, aniž by ho sám padělal nebo pozměnil. Jestliže tedy pachatel sám nebo jako spolupachatel platební prostředek padělá nebo pozmění v úmyslu použít jej jako platný nebo pravý, dopouští se pouze trestného činu podle § 234 odstavec 3 alinea první trestního zákoníku, i když jej pak sám takto použije, neboť jde jen o realizaci úmyslu použít jej jako pravý nebo platný, který zde byl již v době jeho padělání nebo pozměnění. Předmětem ochrany jsou mj. české i jiné tuzemské platební prostředky (elektronické peníze, příkazy k zúčtování apod.). Paděláním platebního prostředku se mimo jiné rozumí rovněž vyplnění či vyhotovení platebního prostředku bez oprávnění. V případě listinných příkazů k úhradě se jedná o případy, kdy pachatel zfalšuje příkaz k úhradě tím, že napodobí podpis disponenta s účtem. U internetového bankovníctví není možno pro přístup do internetového bankovníctví, popř. pro schválení příkazu k úhradě aplikovat něčí podpis. Podpis disponenta účtu tak nahrazuje právě jemu peněžním ústavem svěřené heslo a potvrzovací kódy zasláné peněžním ústavem na mobilní telefon disponenta, který je provázán s konkrétním účtem. Jestliže tedy obviněný vyplnil v internetovém bankovníctví, po překonání bezpečnostních prvků, bankovní formulář platebního příkazu a příkaz následně odeslal, vytvořil tak bezvadný platební prostředek. Učinil tak ovšem bez oprávnění, protože není disponentem tohoto účtu podle smlouvy mezi disponentem a peněžním ústavem, a bez vědomí klienta. Jedná se o totožný případ, jako by obviněný užil písemného příkazu k úhradě s tím, že k němu neměl podpisové právo. V případě elektronického bankovníctví jsou znaky podpisu příkazce nahrazeny právě utajovanými přihlašovacími údaji, kdy jejich zneužití je rovno úspěšnému zfalšování podpisu příkazce (viz. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 6 Tdo 1677/2011). Tímto jednáním obviněného fakticky došlo k padělání platebního příkazu (viz. usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 4 Tdo 456/2018). Nejvyšší soud v usnesení sp. zn. 6 Tdo 1677/2011 ve vztahu k právní kvalifikaci podle § 234 trestního zákoníku uvedl, že při home bankingu se padělání projevuje v tom, že pachatel užije správných přihlašovacích a dalších údajů bez vědomí klienta a banky, kdy platební prostředek je vydán jinou než oprávněnou osobou, což je prakticky shodné s paděláním příkazu k úhradě. V případě elektronického bankovníctví jsou znaky podpisu příkazce nahrazeny utajovanými přihlašovacími údaji, kdy jejich zneužití je rovno úspěšnému zfalšování podpisu příkazce.

19. Trestného činu podvodu podle § 209 odstavec 1 trestního zákoníku se dopustí ten, kdo sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho jiného v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou. Poskytovatele účtu obžalovaný uvedl v omyl v té skutečnosti, že je osobou oprávněnou disponovat s peněžními prostředky na účtu, resp. že příkaz k úhradě zadal skutečně klient peněžního ústavu, na základě čehož následně poskytovatel účtu peněžní operaci provedl. Peněžení ústav peněžní prostředky (věc, jež je předmětem útoku), pachatel dobrovolně vydal, což učinil v omylu vyvolaném pachatelem. K odčerpání peněz došlo za plné kontroly poskytovatele účtu. Obžalovaný peněžní ústav uvedl v omyl tím, že se přihlásil, užil přihlašovací údaje zemřelé manželky do internetového bankovníctví, a vydávajíc se za její osobu, převedl peněžní prostředky na jiný účet za účelem svého obohacení a současného způsobení škody na cizím majetku.

20. Trestného činu neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací podle § 230 odstavec 2 písmeno c) trestního zákoníku ve znění účinném do 27. 6. 2022 se dopustí ten, kdo získá přístup k počítačovému systému nebo nosiči informací a padělá nebo pozmění data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací tak, aby byla považována za pravá nebo podle nich bylo jednáno tak, jako by to byla data pravá, bez ohledu na to, zda jsou tato data přímo čitelná

a srozumitelná. Nejvyšší soud například v usnesení sp. zn. 8 Tdo 266/2017 obecně rozvedl, že přečin podle § 230 trestního zákoníku obsahuje dvě základní skutkové podstaty. V odstavci 1 je chráněna důvěrnost počítačových dat a počítačového systému (jejich části). Počítačový systém je zde chráněn před ohrožením jeho bezpečnosti. Teprve sekundárně jsou chráněny integrita a dostupnost počítačových dat a systémů. Naopak v odstavci 2 jsou primárně chráněny integrita a dostupnost počítačových dat a systémů. Ochrana je zde poskytována počítačovým datům a počítačovým programům před neoprávněnými zásahy, které mohou mít vliv na existenci, kvalitu, správnost dat, a konečně chrání před neoprávněným užíváním uložených počítačových dat. Tento trestný čin v sobě zahrnuje pět různých jednání podle Úmluvy o kybernetické kriminalitě, konkrétně v odstavci 1 neoprávněný přístup k počítačovému systému nebo jeho části, v odstavci 2 písmeno a), b), d) neoprávněný zásah do dat nebo do počítačového systému, v odstavci 2 písm. c) falšování údajů souvisejících s počítači, v odstavci 3 písmeno a) podvod související s počítači, a v odstavci 3 písmeno b) neoprávněný zásah do systému (srov. přiměřeně [příjmení], P. a kol. Trestní zákoník II. § [číslo]. Komentář. 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2012, s. [číslo], [číslo]). Získáním přístupu se zde rozumí takové jednání, které umožní pachateli volnou dispozici s počítačovým systémem nebo nosičem informací a využití jeho informačního obsahu. Získat přístup k počítačovému systému nebo nosiči informací lze neoprávněně, ale i oprávněně. Nezáleží ani na důvodu, který vedl k získání přístupu. Může to být náhoda, plnění pracovních úkolů, využití počítače pro zábavu, odcizení nosiče informací atd. (srov. přiměřeně [příjmení], P. a kol. Trestní zákoník II. § [číslo]. Komentář. 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2012, s. [číslo]). Počítačovým systémem se rozumí jakékoli zařízení nebo skupina vzájemně propojených nebo souvisejících zařízení, z nichž jedno nebo více provádí na základě programu automatické zpracování dat. Počítačovým systémem je tedy zařízení sestávající z technického (hardware) a programového (software) vybavení, které je určeno k automatickému zpracování digitálních dat. Automatickým zpracováním se rozumí zpracování bez přímého lidského zásahu. Zpracování dat znamená, že na data se v počítačovém systému působí prováděním počítačového programu (srov. přiměřeně [příjmení], P. a kol. Trestní zákoník II. § [číslo]. Komentář. 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2012, s. [číslo]). Data jsou fakta; informacemi se stávají tehdy, když jsou v kontextu a nesou význam pochopitelný lidem. Mohli bychom tedy zjednodušeně uvést, že data jsou „surovina, z níž se tvoří informace“. Paděláním se rozumí úplné vyhotovení nepravých dat, která mají vyvolat dojem, že jsou pravá. Dochází k němu proto, že, aby byla považována za pravá nebo aby podle nich bylo jednáno, jako by byla pravá. Paděláním dat, která se týkají původce, např. bude, jestliže pachatel zastírá svou identitu identitou jiného subjektu.

21. Krajský soud dospěl k uvedené právní kvalifikaci, neboť z provedeného dokazování je zřejmé, že obžalovaný znal přístupové údaje do internetového bankovníctví své zesnulé manželky a měl po její smrti k dispozici i její mobilní telefon, na který je bankovním ústavem zasílán potvrzovací kód pro přístup do internetového bankovníctví a kód pro potvrzení platebního příkazu. Obžalovaný za použití těchto údajů vstoupil do internetového bankovníctví své zesnulé manželky a zadal platební příkaz, čímž sebe obohatil a způsobil na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou. Obžalovaný tedy jednal v úmyslu se neoprávněně obohatit na úkor své tchýně a tchána a na jejich majetku způsobit škodu. S ohledem na to, že poškozený [příjmení] [příjmení] nedal souhlas s trestním stíháním svého zetě, je škoda vyčíslena pouze ve vztahu k poškozené [jméno] [příjmení] ve výši jejího dědického podílu, který jí ze zákona náležel. Na uvedeném závěru nemůže ničeho změnit ani výsledek dědického řízení, když soud schválil dohody až [datum], tedy s odstupem let po dokonání předmětných trestných činů, a není podstatné, že poškozená z pozůstalosti ničeho nenabyla. Dle zákonných podílů by z majetku zemřelé, který byl po vypořádání SJM předmětem pozůstalosti, obžalovanému připadla polovina a jejím rodičům každému čtvrtina. Škoda způsobená [jméno] [příjmení] se rovná čtvrtině z částky 148 000 Kč (obžalovaným bylo převedeno celkem 296 000 Kč a polovina z této částky mu připadla v rámci vypořádání SJM), kdy v podstatě právě tato částka (147 398,29 Kč) v rámci vypořádání pozůstalosti připadla rovným dílem JUDr. [příjmení] a obžalovanému na základě dohody dědiců, tedy i [jméno] [příjmení], která žádný majetek

z pozůstalosti dle této dohody nenabyla. K otázce škody a její výše krajský soud odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí (bod 25). Zároveň obžalovaný uvedl v omyl banku tím, že užil přístupové údaje do internetového bankovníctví, čímž se vydával za oprávněného uživatele, tedy svou zesnulou manželku. Obžalovaný tudíž neoprávněně zadal příkaz k úhradě, který potvrdil obdrženým kódem, jenž je peněžním ústavem odesílán podle smlouvy na klientovo telefonní číslo, se kterým ovšem neoprávněně nakládal obžalovaný. K odčerpání peněz došlo za plné kontroly poskytovatele účtu a služby přímého bankovníctví nad napadeným bankovním účtem. Poskytovatel účtu přesně ví, kdy dojde k transakci, a tuto transakci zrealizuje. [příjmení] tak zcela dobrovolně přesunula peněžní prostředky z jednoho bankovního účtu na jiný, neboť předpokládala, že tento příkaz k úhradě byl zadán klientem, neboť podle smlouvy může pouze on zadávat platební příkazy a pouze on má k dispozici údaje nezbytné pro vstup do internetového bankovníctví a pro odesílání potvrzení příkazu k úhradě, které jsou, opět podle smlouvy, zasílány na jím užívané telefonní číslo. Tím, že obžalovaný užil přihlašovací údaje, které byly peněžním ústavem podle smlouvy poskytnuty pouze jeho zesnulé manželce, a měl i její mobilní telefon, na který byly zaslány potvrzující kódy ke vstupu do internetového bankovníctví a k provedení příkazu k úhradě, se fakticky vydával za zesnulou manželku, jakožto jedinou disponentku účtu, a neoprávněně autorizoval její podpis. Poskytovatel účtu neměl žádný důvod předpokládat, že se do internetového bankovníctví nepřihlásila a nezadala příkaz k úhradě klientka, s odkazem na to, že byla vytvořena celá řada bezpečnostních opatření, aby tyto operace mohla provést jen oprávněná osoba (znalost hesla k internetovému bankovníctví, znalost [příjmení] kódu, dispozice s mobilním telefonem, kam jsou zasílány potvrzující kódy). Obžalovaný tedy poté, co získal přístup do internetového bankovníctví své zesnulé ženy, falšoval údaje souvisejících s počítači tím, že padělal platební příkaz, v úmyslu způsobit jinému škodu a získat sobě neoprávněný prospěch.

22. K odvolací námitce o aplikaci zásady subsidiarity trestní represe krajský soud uvádí, že zásadně platí, že každý protiprávní čin, který vykazuje všechny znaky uvedené v trestním zákoníku, je trestným činem, a je třeba vyvodit trestní odpovědnost za jeho spáchání. Tento závěr je v případě méně závažných trestných činů korigován zásadou subsidiarity trestní represe ve smyslu § 12 odstavec 2 trestního zákoníku, podle níž trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu. Společenskou škodlivost je třeba zvažovat v konkrétním posuzovaném případě u každého spáchaného méně závažného trestného činu, u něhož je nutné ji zhodnotit s ohledem na intenzitu naplnění kritérií vymezených v § 39 odstavec 2 trestního zákoníku. Úvaha o tom, zda jde o čin, který s odkazem na zásadu subsidiarity trestní represe nemá být trestněprávně postižen z důvodu nedostatečné společenské škodlivosti, se uplatní za předpokladu, že posuzovaný skutek z hlediska spodní hranice trestnosti neodpovídá běžně se vyskytujícím trestným činům dané skutkové podstaty. Kritérium společenské škodlivosti případu je doplněno principem ultima ratio, z něhož vyplývá, že trestní právo má místo pouze tam, kde jiné prostředky z hlediska ochrany práv fyzických a právnických osob jsou nedostatečné, neúčinné nebo nevhodné (viz stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ze dne [datum] sp. zn. Tpjn 301 2012, publikované pod [číslo] Sb. rozh. tr.). V konkrétní věci se nejedná o skutek svou podstatou bagatelní, který by z hlediska spodní hranice trestnosti neodpovídal běžně se vyskytujícím trestným činům daných skutkových podstat (zločinu a dvou přečinů). Ani okolnosti spáchání těchto trestných činů neodůvodňují aplikaci zásady subsidiarity trestní represe, resp. ultima ratio. Je nutné zohlednit zejména zistný motiv obžalovaného, který se chtěl obohatit na úkor své tchýně a tchána, i jeho postavení coby osoby blízké jeho právě zemřelé manželky (byť by za života měl přístup k jejím účtům a prostředkům na nich), z provedeního dokazování je zřejmé, že nebylo jejím záměrem v případě úmrtí na závažnou nemoc, nezanechat všem zákonným dědicům, co jim po právu náleží. Naopak cílem obžalovaného po její smrti bylo v podstatě „odklonit“ hodnotnější majetek z dědického řízení, ve kterém se nakonec jen díky aktivitě rodičů zemřelé předmětné účty a hotovost na nich dohledaly a projednaly (na rozdíl od převážné většiny šperků), a manželům [příjmení] se dostalo spravedlivého řešení, kterým v rámci dohody dědiců pozůstalost o své vůli

vypořádali, a obžalovaný z trestné činnosti i profitoval. Nelze ani přehlédnout absenci sebereflexe u obžalovaného, jakož i jeho osobu, která byla jen pět měsíců před spácháním předmětného skutku pravomocně odsouzena za závažnou majetkovou trestnou činnost k důraznému nepodmíněnému trestu odnětí svobody. V obecné rovině lze přisvědčit právnímu výkladu uvedenému v odvolání, že oprávnění nakládat s bankovními účty se nemusí vztahovat i na nakládání se zde uloženou částkou (peněžní pohledávkou vůči bance). S ohledem na výše uvedené nelze souhlasit s tvrzením, že nakládání s finančními prostředky na účtu je jiná otázka, za kterou však obžalovaný de facto není stíhán, ani že otázka vzniku škody (ve vztahu k [jméno] [příjmení]) je v rámci této věci de facto irelevantní.

23. Na základě výše uvedeného dospěl krajský soud k závěru, že ve prospěch obžalovaného je nutno změnit právní věty a upřesnit právní kvalifikaci předmětného protiprávního jednání, proto z podnětu odvolání obžalovaného zrušil výrok o vině. Krajský soud mohl v projednávané věci sám rozhodnout za podmínek ustanovení § 259 odstavec 3 trestního řádu, neboť nové rozhodnutí bylo učiněno na podkladě skutkového stavu, který byl v napadeném rozsudku správně zjištěn. Sám v tomto směru neprovedl žádné důkazy, neboť odvolání bylo podáno jen ve prospěch obžalovaného, což vylučuje změnu rozsudku v jeho neprospěch (§ 259 odstavec 4 trestního řádu). Uznal tedy obžalovaného nově vinným protiprávním jednáním popsaným okresním soudem ve skutkové větě, tedy jednáním uvedeným ve výrokové části tohoto rozsudku, a změnil větu právní a právní kvalifikaci.

24. S ohledem na skutečnost, že krajský soud zrušil výrok o vině, zrušil i výrok o trestu, jakož i všechny další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad (§ 258 odstavec 2 trestního řádu). V návaznosti na nově vyslovený výrok o vině krajský soud ukládal obžalovanému nově trest na podkladě skutkového stavu, který k otázce trestu byl okresním soudem správně zjištěn a převážně správně v napadeném rozsudku s hodnocením s výjimkou výměry trestu odnětí svobody, která je nepřiměřeně přísná.

25. Při ukládání trestu krajský soud vycházel z ustanovení § 37 a § 38 trestního zákoníku a hodnotil všechny skutečnosti rozhodné pro druh a výměru trestu dle § 39 trestního zákoníku, posuzoval povahu a závažnost trestného činu z hlediska konkrétního chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobu provedení činu, jeho následkům, přihlédl k okolnostem, za kterých byl čin spáchán a dále hodnotil osobu pachatele, míru jeho zavinění, přihlédl k pohnutce, záměru a cíli. Okresní soud správně dospěl k závěru, že obžalovanému je namístež uložit trest úhrnný (§ 43 odstavec 1 trestního zákoníku) v rámci trestní sazby dané v ustanovení § 234 odstavec 3 trestního zákoníku, dle kterého je možno uložit trest odnětí svobody v rozmezí od 3 do 8 let. Hledisku přiměřenosti trestní sankce ve smyslu ustanovení § 38 odstavec 1, odstavec 2 trestního zákoníku odpovídá svým druhem trest odnětí svobody nepodmíněný ve smyslu ustanovení § 52 odstavec 2 písmeno a) trestního zákoníku, kdy uložení jiného trestu by vzhledem zejména k recidivě obžalovaného zjevně nevedlo k tomu, aby pachatel vedl řádný život, a pouze od tohoto druhu trestu lze očekávat pozitivní účinek pro budoucí život obžalovaného.

26. Krajský soud konstatuje, že důrazný nepodmíněný trest odnětí svobody uložený obžalovanému v dubnu 2017 za majetkovou trestnou činnost obžalovaného od páchaní další trestné činnosti neodradil, neboť již říjnu v 2017 se dopustil předmětné trestné činnosti vykazující znaky dvou přečinů a jednoho zločinu, navíc vůči rodičům své manželky, kteří byli kvůli dlouhodobé závažné nemoci a úmrtí své dcery v těžké životní situaci, což jsou skutečnosti, které obžalovanému přitěžují, a ani krajský soud neshledal na straně obžalovaného žádnou polehčující okolnost, a naprostosti absentuje i sebereflexe. Přes všechny tyto okolnosti se trest odnětí svobody ve výměře 3 let a 6 měsíců, který obžalovanému uložil okresní soud, krajskému soudu zejména s ohledem na výši způsobené škody, a skutečnost, že nepodmíněný trest odnětí svobody (resp. jeho část do podmíněného propuštění), který mu byl pravomocně uložen v dubnu 2017, vykonal až po spáchání předmětného skutku, jeví jako nepřiměřeně přísný. Krajský soud uložil obžalovanému trest úhrnný dle § 43 odstavec 1 trestního zákoníku, který vyměřil na samé spodní hranici zákonné trestní sazby

dané ustanovením § 234 odstavec 3 trestního zákoníku, tedy trest odnětí svobody v trvání 3 let, jehož výměra se jeví odpovídající všem zákonným kritériím. Obžalovaného pro účely výkonu trestu v souladu s ustanovením § 56 odstavec 2 písmeno a) trestního zákoníku zařadil do věznice s ostrahou, neboť nejsou splněny podmínky pro jeho zařazení do věznice se zvýšenou ostrahou. K argumentaci uvedené v odvolání krajský soud uvádí, že zdravotní stav obžalovaného není důvodem pro neuložení nepodmíněného trestu odnětí svobody, neboť pro jeho uložení jsou splněny všechny zákonné podmínky, a krajský soud neshledal zejména s ohledem na recidivu obžalovaného a jeho nulovou sebereflexi naplněny důvody mimořádného snížení trestu odnětí svobody, neboť nepovažuje použití trestní sazby odnětí svobody stanové trestním zákonem za nepřiměřeně přísné a nápravy pachatele nelze dosáhnout trestem kratšího trvání.

27. Okresní soud pochybil ve výroku o náhradě škody. Dle § 43 odstavec 3 trestního řádu je poškozený oprávněn mj. navrhnout, aby soud v odsuzujícím rozsudku uložil obžalovanému povinnost nahradit v penězích škodu, jež byla poškozenému trestným činem způsobena. Dle § 44 odstavec 3 trestního řádu návrh podle § 43 odst. 3 nelze podat, bylo-li o nároku již rozhodnuto v občanskoprávním nebo v jiném příslušném řízení. Dle § 206 odstavec 3 trestního řádu uplatňuje-li práva poškozeného osoba, které toto právo zřejmě nepřísluší, vysloví soud usnesením, že onu osobu jako poškozeného k hlavnímu líčení nepřipouští. Dle § 206 odstavec 4 trestního řádu postupuje soud také tehdy, brání-li účasti poškozeného okolnosti uvedené v § 44 odstavec 2 a 3 trestního řádu.

28. Z výše krajským soudem uvedeného je zřejmé, že nárok, se kterým se k trestnímu řízení připojila poškozená [celé jméno poškozeného], byl projednán v dědickém řízení a soudem, který schválil dohodu dědiců o rozdělení pozůstalosti, o něm bylo rozhodnuto. Proto měl okresní soud v hlavním líčení rozhodnou usnesením dle § 206 odstavec 4 trestního řádu, že poškozená nemůže uplatnit nárok na náhradu škody dle § 43 odstavec 3 trestního řádu, z důvodu uvedeného v § 44 odstavec 3 trestního řádu, neboť o stejném nároku již bylo rozhodnuto v občanskoprávním řízení. Přestože tak okresní soud neučinil, pokud poškozený nemůže nárok na náhradu škody ani uplatnit, nemůže o něm být jakkoliv rozhodnuto. Jelikož o náhradě škody neměl okresní soud vůbec rozhodnout, krajský soud v napadeném rozsudku zrušil výrok o náhradě škody, neboť okresní soud nesprávně nárok na náhradu škody poškozené zčásti přiznal a zčásti ji odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních.

29. Po přezkoumání výroku o zabrání náhradní hodnoty krajský soud konstatuje, že řízení, které rozsudku okresního soudu předcházelo, trpí podstatnými vadami, a to pro porušení ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby, když tyto mohly mít vliv na správnost a zákonnost této části rozsudku (proto je nyní nepodstatné, že též došlo k vadám rozsudku spočívajícím v nedodržení předpisů o jeho odůvodnění a rozsudek je v tomto výroku nepřezkoumatelný, neboť odůvodnění tohoto výroku zcela absentuje).

30. Krajský soud konstatuje, že státní zástupce v obžalobě navrhl rozhodnout o částce 3 133, 08 Kč zajištěné na bankovním účtu č. [bankovní účet] náležejícímu [právnícká osoba] s.r.o. Okresní soud v napadeném rozsudku rozhodl podle § 102 trestního zákoníku o zabrání náhradní hodnoty, a to finančních prostředků na účtu č. [bankovní účet] vedeného na jméno [právnícká osoba] s.r.o., a to až do výše 37 000 Kč, když hodnota finančních prostředků k [datum] činila 19 623,90 Kč. Přesto okresní soud [právnícká osoba] s.r.o., kterou zjevně považuje za vlastníka věci, nepřiznal procesní postavení vlastníka věci, která má být zabráná, tedy zúčastněné osoby, neboť ji nevyrozumíval o hlavních líčeních, čímž jí znemožnil realizovat její práva uvedená mj. v § 42 odstavec 1 trestního řádu. Proto krajský soud v napadeném rozsudku výrok o uložení ochranného opatření zrušil a podle § 259 odstavec 1 trestního řádu věc ohledně zabrání náhradní hodnoty vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Poučení:

Proti výroku I.:

I. Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

II. Proti výroku ad I tohoto rozhodnutí je přípustné dovolání, které lze podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím soudu I. stupně.

Dovolání mohou podat:

a) nejvyšší státní zástupce ve prospěch i v neprospěch obžalovaného

b) obžalovaný pro nesprávnost výroku rozhodnutí senátu, který se ho bezprostředně dotýká.

Obžalovaný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obžalovaného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno.

Příslušný k rozhodnutí o podaném dovolání je Nejvyšší soud České republiky v [obec].

V dovolání musí být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se odvolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) -m) nebo § 265b odst. 2 tr. řádu, o které se dovolání opírá.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Proti výroku II.:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Ostrava 29. února 2024

JUDr. Milan Ihnát v. r.
předseda senátu

Vypracovala:
Mgr. Petra Ritterová v. r.